

NHỮNG ĐIỂM MỚI CỦA LUẬT HỢP TÁC XÃ 2023.

Ngày 20/6/2023, Quốc hội thông qua Luật Hợp tác xã (sửa đổi), có hiệu lực từ ngày 01/7/2024. Luật này đã tiếp tục hoàn thiện các quy định về tổ chức, hoạt động của hợp tác xã, đáp ứng yêu cầu phát triển của khu vực hợp tác xã trong giai đoạn mới.

Các điểm mới nổi bật của Luật Hợp tác xã (HTX) 2023:

Bổ sung nhiều khái niệm liên quan đến hợp tác xã

So với Luật Hợp tác xã 2012, Luật Hợp tác xã năm 2023 đã bổ sung thêm nhiều định nghĩa liên quan đến hợp tác xã và các hoạt động hợp tác xã, điển hình như:

- Hợp tác xã: Là tổ chức có tư cách pháp nhân do ít nhất 05 thành viên chính thức tự nguyện thành lập, hợp tác tương trợ trong sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm nhằm đáp ứng nhu cầu chung về kinh tế, văn hóa, xã hội của thành viên, góp phần xây dựng cộng đồng xã hội phát triển bền vững.
- Liên hiệp hợp tác xã là tổ chức có tư cách pháp nhân do ít nhất 03 hợp tác xã là thành viên chính thức tự nguyện thành lập, hợp tác tương trợ trong sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm nhằm mở rộng quy mô sản xuất, kinh doanh...
- Giao dịch nội bộ: Là việc cung cấp sản phẩm, dịch vụ bao gồm cả dịch vụ tạo việc làm và hoạt động cho vay nội bộ của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã cho thành viên chính thức theo thỏa thuận bằng văn bản.
- Giao dịch bên ngoài: Là giao dịch của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã không thuộc giao dịch nội bộ.
- Giấy chứng nhận đăng ký hợp tác xã: Là văn bản bằng bản giấy hoặc bản điện tử ghi thông tin về đăng ký hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã do cơ quan đăng ký kinh doanh cấp cho hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã...

Bổ sung hành vi bị nghiêm cấm liên quan đến hợp tác xã

Điều 7, Luật HTX 2023 đã bổ sung thêm nhiều hành vi bị nghiêm cấm so với trước:

- **Hành vi bị nghiêm cấm đối với cơ quan quản lý Nhà nước:** Hỗ trợ, ưu đãi cho tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX không đúng nguyên tắc, đối tượng, thẩm quyền, nội dung, trình tự, thủ tục theo quy định pháp luật; Lợi dụng quyền hạn để làm trái quy định của pháp luật về hỗ trợ, ưu đãi cho tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX; Gây chậm trễ, phiền hà, cản trở, sách nhiễu tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX... trong đăng ký, hoạt động và thực hiện hỗ trợ tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX...

- **Hành vi bị nghiêm cấm đối với tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX và các thành viên:** Sử dụng nguồn lực hỗ trợ không đúng mục đích đã cam kết; Lợi dụng chức vụ, quyền hạn vì lợi ích cá nhân hoặc của một nhóm thành viên...

Bổ sung quyền và nghĩa vụ của HTX - Liên minh HTX

Bên cạnh các quyền, nghĩa vụ của HTX, liên hiệp HTX đã được ghi nhận trước đây, *Điều 8, Điều 9* Luật HTX 2023 đã bổ sung thêm một số quyền và nghĩa vụ sau:

- ***Về quyền của HTX, liên hiệp HTX:*** Cho vay nội bộ theo quy định; Huy động vốn theo quy định; Theo dõi riêng các khoản doanh thu, chi phí của giao dịch nội bộ và giao dịch bên ngoài; Tham gia tổ chức đại diện của HTX, liên hiệp HTX...

- ***Về nghĩa vụ của HTX, liên hiệp HTX:*** Thực hiện công bố thông tin cho thành viên theo quy định tại Luật HTX và công bố thông tin theo quy định của pháp luật có liên quan; Bồi thường thiệt hại do HTX, liên hiệp HTX gây ra cho thành viên theo quy định và Điều lệ; Lập, cập nhật và lưu trữ sổ đăng ký thành viên chính thức, thành viên liên kết góp vốn...

Trong đó, Luật HTX 2023 cũng bổ sung thêm các quy định mới về Chế độ lưu trữ tài liệu (*Điều 12*); Công bố thông tin cho thành viên HTX, liên hiệp HTX (*Điều 14*); Sổ đăng ký thành viên của HTX, liên hiệp HTX (*Điều 15*).

Thêm 01 Chương về chính sách phát triển HTX, liên hiệp HTX

Cụ thể, Luật HTX 2023 đã bổ sung thêm Chương II: Chính sách của nhà nước về phát triển tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX. Các chính sách này gồm:

- Chính sách phát triển nguồn nhân lực, thông tin, tư vấn (*Điều 20*);

- Chính sách đất đai (*Điều 21*);
- Chính sách thuế, phí và lệ phí (*Điều 22*);
- Chính sách tiếp cận vốn, bảo hiểm (*Điều 23*);
- Chính sách ứng dụng khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số (*Điều 24*);
- Chính sách tiếp cận và nghiên cứu thị trường (*Điều 25*);
- Chính sách đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng, trang thiết bị (*Điều 26*);
- Chính sách hỗ trợ tư vấn tài chính và đánh giá rủi ro (*Điều 27*);
- Chính sách hỗ trợ hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp (*Điều 28*);

Theo đó, Điều 18 Luật HTX 2023 nêu rõ, HTX, liên hiệp HTX được xem xét thụ hưởng chính sách trên khi đáp ứng các tiêu chí sau:

- Không trong thời gian thi hành quyết định xử lý vi phạm hành chính do vi phạm các hành vi bị nghiêm cấm; không trong thời gian chấp hành bản án hình sự của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật;
- Phát triển thành viên hoặc tăng tỷ lệ giá trị giao dịch nội bộ hoặc phát triển quỹ chung không chia, tài sản chung không chia hoặc thực hiện giáo dục, đào tạo cho thành viên, người lao động hoặc mới thành lập tại địa bàn kinh tế - xã hội khó khăn, địa bàn kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn;
- Có báo cáo kiểm toán trong trường hợp có yêu cầu.

Thêm điều kiện nhà đầu tư nước ngoài trở thành thành viên HTX

Theo Khoản 1 Điều 30, cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài muốn trở thành thành viên chính thức, thành viên liên kết góp vốn của HTX phải có Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư theo quy định pháp luật về đầu tư. Ngoài ra, cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài khi tham gia là thành viên chính thức, thành viên liên kết góp vốn của HTX phải đáp ứng các điều kiện sau:

- Điều kiện tiếp cận thị trường đối với nhà đầu tư nước ngoài;
- Điều kiện đảm bảo quốc phòng, an ninh theo quy định.

Trong đó, tổng số thành viên chính thức là tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài và cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài phải chiếm tỷ lệ dưới 35% tổng số thành viên chính thức của HTX.

Bổ sung quy định cho vay nội bộ trong HTX.

Theo đó, tại Điều 83, cho vay nội bộ là việc HTX và liên hiệp HTX cho thành viên chính thức vay trong thời hạn không quá 12 tháng nhằm hỗ trợ sản xuất, kinh doanh và đời sống. Tuy nhiên, việc cho vay phải bảo toàn vốn, có hoàn trả và bù đắp đủ các khoản chi phí của hoạt động cho vay nội bộ; đồng thời đáp ứng các điều kiện sau:

- HTX, liên hiệp HTX tổ chức theo tổ chức quản trị đầy đủ và số lượng thành viên Ban kiểm soát tối thiểu từ 03 thành viên trở lên;
- Cho vay nội bộ sau khi đảm bảo nguồn vốn cho hoạt động sản xuất, kinh doanh, không sử dụng nguồn vốn huy động trong và ngoài thành viên để cho vay nội bộ;
- Ghi chép, theo dõi và hạch toán riêng hoạt động cho vay nội bộ;
- Cho vay nội bộ phải được Đại hội thành viên thông qua và quy định trong Điều lệ.

Bổ sung quy định về tổ hợp tác

Luật Hợp tác xã năm 2023 quy định Chương IX về tổ hợp tác: Việc thành lập, tổ chức, hoạt động của tổ hợp tác được thực hiện trên cơ sở hợp đồng hợp tác theo quy định của pháp luật dân sự. Tổ hợp tác khi có góp vốn và hợp đồng hợp tác không xác định thời hạn hoặc có thời hạn từ 12 tháng trở lên hoặc tổ hợp tác đề nghị thụ hưởng chính sách của Nhà nước phải đăng ký tại cơ quan đăng ký kinh doanh; khuyến khích tổ hợp tác khác đăng ký.

Như vậy, quy định việc thành lập, tổ chức hoạt động của tổ hợp tác được thực hiện trên cơ sở hợp đồng hợp tác; tổ hợp tác khi thành lập được cấp giấy chứng nhận đăng ký tổ hợp tác tại cơ quan đăng ký kinh doanh./.